

Република Србија
Виши суд у Новом Саду
Пословни број Гж. 1501/2013
Дана 06.02.2014. године
Нови Сад

У ИМЕ НАРОДА

Виши суд у Новом Саду, у већу судија Весне Сладојевић, председника већа, Вукице Кукић и Јасмине Дивнић, чланова већа, у правној ствари тужиоца Хинић Боже из Бачког Брестовца, ул. Крађорђева бр. 62, кога заступа Живко Остојић, адвокат у Новом Саду, против туженог Републичког фонда ПИО, Покрајински фонд за ПИО, Дирекција покрајинског фонда из Новог Сада, Житни трг број 3, ради исплате, одлучујући о жалбама тужиоца и туженог изјављеним против пресуде Основног суда у Новом Саду пословни број П. 5693/2012 од 11.01.2013. године у седници већа одржаној дана 06.02.2014. године донео је

ПРЕСУДУ

Жалбе тужиоца и туженог се **ОДБИЈАЈУ**, па се пресуда Основног суда у Новом Саду пословни број пословни број П. 5693/2012 од 11.01.2013. године **ПОТВРЂУЈЕ**.

Образложење

Побијаном пресудом делимично је усвојен тужбени захтев, те је обавезан тужени да тужиоцу исплати укупно на име материјалне штете због мање исплаћених месечних износа припадајуће пензије за период од 01.07.2009. године до 30.10.2012. године износ од 112.715,55 динара са законском затезном каматом почев од 01.12.2012. године и износ од 71.593,01 динара на име законске затезне камате на дан 30.11.2012. Одбијен је тужбени захтев прако досуђеног износа од па до траженог износа. Обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова поступка исплати износ од 74.792,00 динара са законском затезном каматом почев од пресуђења па до исплате, у року од 8 дана, под претњом извршења.

Против наведеног пресуде жалбе су благовремено изјавили тужилац због погрешне примене материјалног права и тужени, због погрешне примене материјалног права, бити посреде одредаба парничног поступка и погрешно утврђеног чињеничног стања.

Жалбе тужиоца и туженог нису основане.

Испитујући побитану пресуду у границама разлога наведених у жалбама, пазећи по службеној дужности на битне повореде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП-а, као и на правилну примену материјалног права у смислу одредбе члана 388. став 3. ЗПП-а, овај суд је нашао да је првостепена пресуда донета без битних повореда одредаба парничног поступка, те да је на утврђено чињенично стање правилно примењено материјално право.

У току првостепеног поступка је утврђено да је решењем Фонда за социјално осигурање војних осигураника од 05.12.2007. године извршено усклађивање старосне пензије тужиоцу на 4011,108 бодова бодова односно 85% од пензијског основа почев од 01.08.2004. године и истим решењем усклађена старосна пензија на 5013,105 бодова, односно 85% од пензијског основа почев од 01.10.2005. године.

Да је тужени обрачун вршио тако да је тужиоцу пензију ускладио са ванредним повећањем вредности бода за 11,00% тужиоцу он за утужени исплатио износ од 3.588.574,38 динара. Тужени је тужиоцу за период од 01.01.2008. године до 30.10.2012. године мање исплатио износ од 221.784,85 динара. Законска затезна камата за мање обрачунату пензију уз принцип да дужничко-поверљивачки однос настаје 18-тог у месецу за разлику из предходног месеца и износи 86.477,80 динара закључно са 30.11.2012. године.

У периоду од 01.07.2009. године до 31.10.2012. године тужени је тужиоцу мање исплатио износ од 112.715,55 динара и на име законске затезне камате износ од 71.893,61. динара.

Супротно жалбеним наводима туженог, првостепени суд је, као суд опште надлежности, надлежан да одлучује у овој правној ствари, с обзиром на то да се ради о накнади штете због ускраћивања потпуне исплате пензије од стране туженог, односно незаконитог и неправилног рада правног лица, у складу са чланом 172 став 1 ЗОО-а.

Према члану 193. став 1. Закона о војсци Србије („Службени гласник РС“ број 116/07 и 88/09) који је ступио на снагу 01.01.2008. године, усклађивање износа пензија војних осигураника остварених до дана ступања на снагу овог закона, као и пензија остварених по ступању овог закона на снагу, врши се по динамици и на начин утврђен законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање. Уједно је чланом 197. став 2. отањена ван снаге одредба члана 261. Закона о војсци Југославије, који је регулисао начин усклађивања војних пензија.

Из наведена материјалноправне одредбе произилази обавеза туженог да усклађивање износа пензија војних осигураника врши по динамици и на начин утврђен законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање, па је тужени био дужан да усклађивање свих доспелих војних пензија од 01.01.2008. године врши у складу са одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, те нема основа да се посебно цени постојање законских услова у погледу права на ванредно усклађивање пензија само за категорију војних осигураника. Ово из разлога што је ова категорија пензионера од 01.01.2008. године укључена у општи систем пензијског и инвалидског осигурања.

Овакав правни став заузет је у досадашњој пракси Уставног суда у поступцима по уставним жалбама у вези права војних осигураника на ванредно усклађивање пензија, према ком ставу је одредбом члана 73. Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању из 2005. године, изузетно од члана 21. тог закона, предријесно ванредно усклађивање пензија за 2006, 2007. и 2008. годину, од 1. јануара текуће године, под условима, на начин и у висини прописаној чланом 75. став 1. истог закона. Стога, пензије и друга примања војних осигураника су морала бити усклађена по истој динамици, и то по службеној дужности.

Сходно горе наведеном, тужени није извршио усклађивање износа војних пензија за 11,06% почев од 01.01.2008. године, у складу са одредбама Закона о пензијско-инвалидском осигурању, а што је био дужан учинити по службеној дужности, на основу члана 5 Уредбе о начину остваривања и престанка права из ПИО војних осигураника, на који начин је туженом причинио штету у висини разлике између износа исплаћених пензија и износа које је био дужан исплатити у складу са одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању.

Супротно жалбеним наводима тужиоца, правилан је закључак првостеленог суда да се у конкретном случају не ради о стицању без основа, већ о накнади штете, те да се не примењује општи рок застарелости потраживања од десет година, већ рок застарелости потраживања накнаде штете од три године, и то од доспелости сваког појединачног месечног потраживања.

Како је тужба поднета дана 12.07.2012. године, правилан је закључак првостеленог суда да је потраживање тужиоца за период од 01.01.2008. до 30.06.2009. године застарело, те је делимично усвојен приговор застарелости потраживања истакнут од стране туженог и за наведени период тужбени захтев тужиоца одбијен.

Имајући у виду све наведено, тужиоцу припада разлика пензија за период од 01.07.2009. до 30.10.2012. године у износу од 112.715,55 динара на име главнице дуга за наведени период од законском односном каматом од дана 01.12.2012. године, као дана када је утарђена висина штете, те износ од 71.893,61 динара на име обрачунате законске затезне камате (пропорционалном методом) на износ главнице за исти период. Из наведеног разлога овај суд је жалбе тужиоца и туженог одбио а првостелену пресуду потврдио.

Имајући у виду све наведено, овај суд је применом одредбе члана 390. ЗПП-а одлучио као у изреци.

З.т.о.

